

هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

ارایه خدمات فیزیوتراپی و کاردرمانی مرکز توانبخشی هلال احمر در شیفت عصر

معاون بهداشت، در مان و توانبخشی هلال احمر با اشاره به ظرفیت بالای مرکز جامع توانبخشی در ارایه خدمات به توان خواهان، از فعالیت این مرکز در شیفت عصر خبر داد. حسن صفار به اظهار کرد: «مرکز جامع توانبخشی جمعیت هلال احمر ضمن برخورداری از کلینیک‌های مشاوره تخصصی توسط پزشکان متخصص طب فیزیکی و توانبخشی، مغز و اعصاب، ستون فقرات، ارتوپدی اطفال، گوش و حلق و بینی، روانشناسی و روانپزشکی، دارای بخش‌های تولید کفش طبی، ارتز و پروتز اندام تحتانی، فیزیوتراپی، هیدروتراپی، کاردرمانی کودکان و بزرگسالان، گفتاردرمانی، شنوایی شناسی، تغذیه و توانمندسازی ذهن و روان است که با بهره‌مندی از نیروهای مجرب خدمات پیشرفته توانبخشی به مراجعان ارایه می‌کند.» معاون بهداشت، درمان و توانبخشی هلال احمر با تأکید بر سهیم عمده این مرکز در خدمت‌رسانی به معلولان، جانبازان شهید تهران و بیماران ارجمالی از سایر شهرها و استان‌های کشور افزود: «مرکز جامع توانبخشی با استفاده از بهترین امکانات ساخت‌افزایی و در راستای اهداف جمعیت هلال احمر، در حال ارایه خدمات با کیفیتی بالاتر و مناسب‌تر نسبت به سایر مراکز و بخش‌های خصوصی است.»

درباره محیط زیست؛ قربانی نادیده گرفته شده در درگیری‌ها و جنگ‌ها

مصائب زمین سوخته

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ تلاش می‌کند مردم جهان را درباره مخاطرات محیط زیستی جنگ‌ها و درگیری‌ها آگاه کند

راضیه زرگری |جنگ پیامدهای مصیبت‌باری دارد. یکی از این پیامدها، تخریب محیط زیست است که در طول تاریخ با وقوع هر جنگی تکرار شده است. با پیشرفت تکنولوژی نظامی و استفاده از بمب‌های شیمیایی و سلاح‌های متنوع جنگی، آثار تخریبی زیست محیطی جنگ‌ها و درگیری‌ها در هر دوره بیشتر و وخیم‌تر می‌شود. مهم‌ترین پیامدهای ویرانگر محیط زیست به‌واسطه جنگ، تخریب زیستگاه‌ها، از بین رفتن تنوع زیستی، کاهش کیفیت هوا و آلوده شدن خاک و آب است. ماشین‌آلات جنگی و مواد منفجره سطح بی‌سابقه‌ای از جنگل‌زدایی و تخریب زیستگاه‌ها را به وجود آورده و اختلال جدی را در اکوسیستم طبیعی از جمله فرسایش خاک، آلودگی آب و تولید مواد غذایی بی کیفیت رقم زده است. سازمان ملل هر ساله ۶ نوامبر را روز بین‌المللی جلوگیری از بهره‌برداری از محیط زیست در جنگ و درگیری‌های مسلحانه اعلام کرده است. هدف این نام‌گذاری، آموزش مردم در مورد اثرات مخرب جنگ و درگیری‌های مسلحانه بر محیط زیست عنوان شده است. بر نامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP) نشان داده در ۶۰ سال گذشته حداقل ۴۰ درصد از تمام درگیری‌های داخلی با بهره‌برداری از منابع طبیعی در ارتباط بوده و این نوع درگیری‌ها به محیط زیست طبیعی آسیب می‌زند. اثرات فاجعه جنگ بر انسان پس از جنگ جهانی اول و دوم، جنگ ویتنام و جنگ‌های اخیر خاورمیانه همواره مطرح بوده است، علاوه بر آن جنگ‌های داخلی نیز در مقیاس کوچکتر اثرات فاجعه‌باری بر زندگی انسان‌ها داشته است. سایه جنگ‌سال‌هاست که بر سر بخش‌هایی از آفریقا، جمله سومالی، سیرالئون، انگولا و سودان، در آسیا؛ هندو پاکستان و کشمیر، خاورمیانه و مرکز و شرق اروپا یوگسلاوی افتاده است. مرگ، جراحت، مهاجرت و سوء تغذیه از جمله آثار جنگ بر زندگی انسان‌هاست اما تاثیر جنگ بر محیط زیست ما فاجعه‌ای نگران‌کننده، خطرناک و جبران‌نشدنی است. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ بر اساس دغدغه بشر دوستانه خود، تلاش برای ارتقای آگاهی عمومی در مورد تهدیدات زیست محیطی جنگ‌ها و درگیری‌ها را به‌طور جدی دنبال و در این موضوع با همه نهاد‌های بشر دوستی و جمعیت‌های ملی همکاری و مشارکت می‌کند. مقاله پیش رو به قلم کریس بارون، به این دغدغه زیست محیطی پرداخته است.

تأثیر درگیری‌های مسلحانه بر محیط زیست طبیعی اغلب مورد تأیید همه سازمان‌ها و نهاد‌های ملی و بین‌المللی است و همگان بر این تهدید عظیم اذعان دارند، با این حال پیامدهای مقیاس آن به‌طور قابل توجهی کم‌اهمیت است. از سال ۱۹۴۶ تا ۲۰۱۰، درگیری‌ها و جنگ‌ها، مهم‌ترین و شاید تنها عامل کاهش جمعیت حیات وحش در برخی از گونه‌ها بوده است. قوانین بشردوستانه بین‌المللی از محیط طبیعی محافظت می‌کند و هدف آن محدود کردن آسیب ناشی از آن است. نه تنها به این دلیل که محیط زندگی انسان را حفاظت کند، بلکه به دلیل ارزش ذاتی آن.

استفاده از محیط زیست به عنوان سلاح

درگیری‌ها و تخریب محیط زیست همیشه با هم مرتبط بوده است. قوانین بین‌المللی حقوق بشر استفاده از محیط طبیعی را به عنوان سلاح ممنوع می‌کند. این بدان معنی است که حملات عمدی علیه محیط طبیعی ممنوعیت دارد؛ از جمله تخریب منابع طبیعی و استفاده از تکنیک‌های به اصطلاح اصلاح زیست محیطی، از قبیل بکارگیری علف کش برای از بین بردن تعادل محیطی یک منطقه. به عنوان مثال، هنگامی که میدان‌های نفتی به آتش کشیده می‌شوند، میلیون‌ها تن دی اکسید کربن در فضا آزاد می‌شود و گونه‌های زیستی و حیوانات بسیاری به واسطه اثرات نفت خام آزاد شده از بین می‌روند. این فرآیند همچنین می‌تواند به تغییرات آب و هوایی در مقیاس بزرگ منجر شود، زیرا حجم زیادی از گازهای گلخانه‌ای می‌تواند در فضا آزاد شود.

افول حیات وحش در نقاط مختلف تنوع زیستی

استفاده از محیط زیست طبیعی به عنوان یک سلاح یا هدایت حملات علیه آن، می‌تواند صدمه بزرگی ایجاد کند. با این حال، بیشتر آسیب‌های مربوط به جنگ به صورت تصادفی متوجه محیط زیست است. به عنوان مثال، حملات علیه اهداف نظامی اغلب سبب آسیب زیست محیطی و

فعالیت‌های پایدار جنگ مانند شکار کردن پنهانی سبب آسیب‌های غیر قابل جبران زیست محیطی می‌شود. در جنگ داخلی ۱۵ ساله در موزامبیک، پارک ملی گوروونگوزا بیش از ۹۰ درصد از حیوانات خود را از دست داد. جمعیت بوفالو آفریقا از ۱۴ هزار تا ۱۰۰۰ عدد کاهش یافته و جمعیت کرگدن‌ها از ۳۵۰۰ به ۱۰۰ عدد رسیده است. جمعیت فیل‌ها از ۲۰۰۰ تا ۲۰۰ کاهش یافته، چرا که گوشت فیل‌ها برای تغذیه سربازان و عاج آنها برای تأمین مالی خرید سلاح، مهمات و منابع جنگی مورد استفاده غیرقانونی قرار گرفت.

تأثیرات پس از جنگ روی جنگل‌زدایی

با این حال هر اتفاقی، حتی جنگ مسلحانه که موجب می‌شود مردم عادی مجبور به ترک محل زندگی شده و به سمت منطقه‌های دیگر حرکت کنند، می‌تواند برای حیات وحش و اکوسیستم مفید باشد. زیرا این منطقه می‌تواند فرج‌های برای رهایی از پیامدهای توسعه به دست بیاورد. در طول درگیری یا جنگ، گروه‌های مسلح اغلب اوقات مناطق روستایی و جنگلی را غصب می‌کنند تا پوشش برای فعالیت‌ها و پایگاه‌هایشان باشد. همین موضوع از حرکت مردم و بهره‌برداری از این مناطق توسط غیر نظامیان آواره شده جلوگیری می‌کند. اما زمانی که جنگ به پایان می‌رسد، همین تملک‌های غیرقانونی فرصت برای بهره‌برداری از منابع طبیعی که پیشتر از دسترس خارج شده‌اند، را به مردم می‌دهد. بنابراین هنگامی که یک جامعه از جنگ به صلح می‌رسد، اقدامات ضروری و سریع برای کنترل جنگل‌زدایی و بهره‌برداری بیش از حد از منابع طبیعی بسیار اهمیت دارد.

و بهره‌برداری از این مناطق توسط غیر نظامیان آواره شده جلوگیری می‌کند. اما زمانی که جنگ به پایان می‌رسد، همین تملک‌های غیرقانونی فرصت برای بهره‌برداری از منابع طبیعی که پیشتر از دسترس خارج شده‌اند، را به مردم می‌دهد. بنابراین هنگامی که یک جامعه از جنگ به صلح می‌رسد، اقدامات ضروری و سریع برای کنترل جنگل‌زدایی و بهره‌برداری بیش از حد از منابع طبیعی بسیار اهمیت دارد.

حفاظت از محیط زیست در طول جنگ و درگیری نکته قابل تأمل این است که مراجع حقوق بشر بین‌المللی این واقعیت را به رسمیت می‌شناسد که برخی از آسیب‌ها به محیط زیست یک نتیجه اجتناب‌ناپذیر از درگیری‌های مسلحانه است، اما این آسیب‌ها نمی‌تواند و نباید نامحدود

باشد، به بیان دیگر حتی آسیب‌ها هم در چهار چوب مقررات محافظت از محیط طبیعی قرار گرفته و سنجیده می‌شود. بدیهی است که قوانین بشردوستانه بین‌المللی علیه محیط طبیعی، به جز مواردی نادر که یک هدف نظامی را دنبال می‌کند، تحرکات علیه محیط زیست را ممنوع و غیرقانونی دانسته است. حقوق بین‌الملل بشردوستانه همچنین گروه‌های متخاصم را ملزم می‌داند تا در صورت تصمیم به انجام حمله، احتمال بروز آسیب زیست محیطی را در نظر بگیرند

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ ICRC به دنبال افزایش آگاهی عمومی از این قوانین و الزام عملی گروه‌های متخاصم برای محدود کردن آسیب به طبیعت است. بنابراین، این کمیته دستورالعمل ۱۹۹۴ درباره مخاطرات محیط زیستی جنگ‌ها و درگیری‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به حفاظت از محیط زیست در عملیات‌های مسلحانه را به روزرسانی می‌کند. در این میان تقویت انطباق و سازگاری با قوانین بشردوستانه بین‌المللی می‌تواند به کاهش آسیب‌های ناشی از جنگ در محیط طبیعی کمک کند؛ این امر همچنین به جوامع کمک می‌کند تا پس از درگیری‌ها بتوانند خود را باز یابند. بر همین اساس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ با دولت‌ها و نهاد‌های بین‌المللی و همه جمعیت‌های ملی همکاری نزدیک دارد و برای پیوستن به این دستورالعمل‌ها در قوانین نظامی و سیاست‌های داخلی و اراده جدی برای اجرای موثر آن تلاش می‌کند.

برای جلوگیری از آسیب زیست محیطی، گروه‌های درگیر می‌توانند از قراردادن نیروهای نظامی یا تسلیحات جنگی در اکوسیستم‌های شکننده یا مناطق حفاظت‌شده مانند پارک‌های ملی جلوگیری کنند؛ مناطق مهم در حوزه زیست محیطی یا اکوسیستم‌های آسیب‌پذیر را شناسایی و عملیات نظامی را در این مناطق انجام ندهند و مناطقی را به عنوان منطقه غیرمؤکراتیک تعیین کنند که در آن هیچ گونه اقدام نظامی صورت نگیرد و هم ورود نیروهای نظامی و هم ادوات جنگی در این منطقه ممنوع باشد.

هر کسی که درباره حفظ محیط زیست دغدغه دارد، می‌تواند آگاهی عمومی از آن چه که محیط زیست در معرض خطر یا به اصطلاح زمین سوخته توصیف می‌شود را ارتقا دهد. در این میان مساله تخریب محیط زیست در درگیری‌ها می‌تواند در برنامه‌های سازمان‌های مدنی، مذهبی و اجتماعی و سیاسی قرار گیرد و تلاش‌های جمعیت‌های ملی هلال احمر و صلیب سرخ نیز می‌تواند در فرهنگ‌سازی و ارتقای آگاهی بسیار تاثیر گذار باشد. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ بر نقش رسانه‌های رسمی و شبکه‌های مجازی در بالا بردن آگاهی عمومی از این آسیب‌ها نیز تأکید کرده و امیدوار است با عزم جدی و اراده کلی بتوان تأثیر مثبتی بر کاهش روند تخریبی محیط زیست طبیعی به واسطه جنگ‌ها و درگیری‌ها گذاشت.

هوایپایماها، کامیون و سایر خودروهایی که اغلب بیش از سربازان و مهمات جنگی را با خود حمل می‌کنند می‌توانند با خود گیاهان غیر بومی و حیواناتی را نیز در مسیر راه خود به مناطق جنگی ببرند که ورود این گونه‌های غیر بومی می‌تواند سبب از بین رفتن گونه‌های بومی منطقه شود. تخریب زیرساخت‌ها؛ در میان اهداف اول و استراتژیک نبردها در عملیات‌های نظامی جاده‌ها، پل‌ها، تاسیسات آب و برق و دیگر زیرساخت‌های دشمن مورد هدف قرار می‌گیرد. اگرچه اینها بخشی از محیط طبیعی نیستند، اما می‌توانند به تخریب محیط زیست کمک کنند. عمل سوزاندن زمین؛ خود یکی از عادات‌های عجیب و غریب زمان جنگ است. اصطلاح «زمین سوزانده شده» در ابتدا برای سوزاندن محصولات و ساختمان‌هایی که ممکن بود دشمن از آنها تغذیه یا در آنها پناه گیرد، مورد استفاده قرار می‌گرفت، استراتژی که امروزه نیز همچنان کاربرد دارد و محیط زیست را نابود می‌کند.

زمین آلوده

مخرب‌ترین نوع جنگ، بمباران هوایی است. استفاده از ماشین‌آلات سنگین و زباله‌های نظامی به آلودگی زمین در طول جنگ کمک می‌کند. به عنوان مثال در جنگ خلیج فارس در سال ۱۹۹۱ اثرات فاجعه به نام «سیاست زمین سوخته» مطرح شد که زمین‌های اطراف خلیج فارس بویژه در منطقه کویت به‌طور جدی خسارت دید. یکی دیگر از آلودگی‌های زمین به عنوان نتیجه حاصل از جنگ، استفاده از حشره‌کش‌ها و علف‌کش‌هاست که نه فقط زندگی بسیاری از درختان و گیاهان را از بین می‌برد، بلکه زمین‌ها را غیر قابل کشت و زرع می‌کند، به همین خاطر تخریب محیط زیست در طول جنگ تأثیرات بلندمدت در زندگی انسان‌ها دارد، زیرا گاهی به خاطر استفاده از مین‌های زمینی و مهمات منفجر نشده زمین‌ها غیر قابل استفاده می‌شوند.

آب آلوده

جنگ‌ها همچنین به آلودگی آب در یاها و اقیانوس‌ها در طول سال‌ها دامن زده است. انباشت ضایعات شیمیایی ناشی از جنگ تاثیر بزرگی بر اکوسیستم دریا داشته است. آلودگی آب خلیج فارس ناشی از نشت نفت پس از جنگ عراق و کویت در سال ۱۹۹۱ نمونه‌ای از این موارد است. نشت نفت اثرات مضر روی حیات وحش و اکوسیستم در منطقه خلیج فارس گذاشته که در برخی موارد بویژه در سواحل عربستان سعودی به مرگ انبوهی از ماهی‌ها منجر شده است.

هوای آلوده

جنگ با تولید گازهای گلخانه‌ای به خاطر استفاده از تانک‌ها و دیگر ماشین‌آلات نظامی، بمباران هوایی و ذرات معلق شیمیایی باقیمانده در هوا بر کیفیت هوا تاثیر می‌گذارد. بیشتر بینندگان تلویزیونی اغلب تصاویری از ابرهای قارچی را مشاهده کرده‌اند که پس از انفجار یک بمب در منطقه جنگی به وجود می‌آید. مواد شیمیایی مورد استفاده از این بمب‌ها در هر دو سطح زمین و سطوح جوی باعث آلودگی هوا می‌شود. یکی از دیگر عوامل مهم آلودگی هوا در طول جنگ، سوزاندن نفت و سایر سوخت‌های طبیعی مانند زغال سنگ و چوب است. همچنین بمب‌گذاری در پالایشگاه‌های نفت و استفاده از اورانیوم رقیق شده در مهمات اثرات منفی بر کیفیت هوا گذاشته است.

اثرات جنگ بر محیط زیست

است جنگ‌ها امروزه به ندرت در سطح بین‌المللی رخ می‌دهند؛ اغلب جنگ‌ها به صورت اختلافات مسلحانه بین گروه‌های رقیب در داخل یک کشور هستند که معمولاً از معاهدات بین‌المللی و قوانین بین‌المللی تبعیت نمی‌کنند. در نتیجه، آسیب زیست محیطی مانند نقض حقوق بشر، توسط سازمان‌های خارجی بر طرف می‌شود. اگرچه نوع استفاده از سلاح‌ها در جنگ‌های داخلی مسلحانه با جنگ‌های بین‌المللی بسیار متفاوت است، اما اثرات جنگ در محیط زیست معمولاً به موارد زیر بستگی دارد: تخریب محل سکونت؛ هنگامی که هزاران انسان به واسطه جنگ مجبور به مهاجرت سکونت‌گاه جدید می‌شوند، جنگل‌زدایی گسترده، شکار غیرقابل کنترل، فرسایش خاک و آلودگی زمین و آب توسط زباله‌های انسان اتفاق می‌افتد. گونه‌های مهاجم؛ کشتی‌های نظامی،

شهر و بند | تخریب و ویرانی محیط زیست بر اثر جنگ‌های انسانی تنها مختص به قرن بیستم و رواج سلاح‌های شیمیایی و اتمی نیست. در طول تاریخ بشریت جنگ‌ها چه آن زمان که رودر رو با سلاح‌های سردی همچون شمشیر رخ می‌دادند و چه امروز که فرمان جنگ‌ها از آن سوی مرزها داده می‌شود زندگی را نشانه می‌گیرند؛ نخست زندگی انسان‌های بی‌گناه و دوم محیط زیست. شاید از همین رو باشد که در آموزه‌های دینی بارها نسبت به تبعات جنگ‌ها به انسان‌ها هشدار داده‌اند. امروز جنگ به گونه‌ای متفاوت است و اثرات زیست محیطی گسترده‌ای دارد که به مراتب طولانی‌تر و مخرب‌تر از قطع درختان با تبر است، چرا که امروزه فناوری تغییر کرده و اثرات بالقوه فناوری بسیار متفاوت است. جنگ‌های شیمیایی، زیست محیطی و هسته‌ای مدرن می‌توانند منجر به نابودی بی‌سابقه زیست محیطی شوند، جنگ‌هایی که خوشبختانه ما هنوز آنها را تجربه نکرده‌ایم، اما این یک تهدید بزرگ است. تاثیر جنگ، امروز بومی

